

**Concursul de promovare în funcția de judecător la Înalta Curte de Casație și Justiție
Sesiunea noiembrie 2023 - martie 2024**

Comisia de contestații pentru Secția a II-a Civilă

**RAPORT DE SOLUȚIONAREA A CONTESTAȚIEI
LA EVALUARE FORMULATĂ DE CANDIDATUL CU NUMĂRUL DE COD 1007**

Întocmit în temeiul dispozițiilor art. 15 alin. (4) din Regulamentul privind concursul de promovare în funcția de judecător la Înalta Curte de Casație și Justiție, aprobat prin Hotărârea Secției pentru judecători a Consiliului Superior al Magistraturii nr. 1057/06.04.2023, privind punctajul stabilit prin raportul de evaluare a hotărârilor judecătorești, ori, după caz, a celorlalte acte întocmite de:

CANDIDAT: COD 1007

Contestația formulată de candidatul cu numărul de cod 1007 urmează a fi ADMISĂ pentru următoarele considerente:

a) Capacitatea de analiză și sinteză

Candidatul critică punctajul acordat de comisia de evaluare, pe care îl apreciază ca fiind prea redus, chiar și prin raportare la propriile constatări.

După evidențierea aspectelor pozitive reținute de comisia de evaluare, cu accent pe elementul esențial al acestui criteriu, respectiv dezvoltarea adecvată a raționamentelor și argumentelor juridice în susținerea soluției adoptate în cadrul instanței de control judiciar, candidatul susține că prima critică expusă de comisie – utilizarea frazelor lungi, cu paranteze explicative intercalate-, nu este de natură a afecta în manieră atât de gravă capacitatea de analiză și sinteză, ci mai degrabă coerența în exprimare.

Învederează acesta că frazele, care pot fi apreciate ca fiind mai lungi decât media, au un fir logic clar, ușor de urmărit, corespunzător necesităților unor spețe complexe.

Mai arată candidatul că erorile materiale, greșelile de ortografie sau punctuație, precum și lipsa diacriticilor sunt în număr redus, se regăsesc preponderent în partea descriptivă a hotărârilor judecătorești și nu justifică o depunere atât de gravă.

Privitor la nerespectare art.499 C.proc.civ., candidatul evidențiază preocuparea sa permanentă pentru redactarea recursului conform acestor rigori, arătând că în mod excepțional și justificat poate de natura cauzei în care a fost exercitată această cale de atac a redat conținutul actelor procedurale din recurs, exemplificând cazul soluționării unui incident procedural sau o altă situație care părea că impune descrierea parcursului procesual.

Comisia de soluționare a contestațiilor apreciază a fi întemeiate în parte aceste critici.

Trebuie menționat mai întâi că acordarea acestui punctaj redus reflectă aprecierile comisiei de evaluare atât asupra capacității de analiză, cât și asupra celei de sinteză.

Candidatul nu a criticat nici un argument expus de comisie cu privire la capacitatea de sinteză.

Privitor la argumentele dezvoltate de candidat față de aprecierea capacității de analiză, comisia de soluționare a contestațiilor constată că sunt întemeiate în parte.

Astfel, corespund adevărului susținerile candidatului în sensul că erorile materiale, greșelile de ortografie sau de punctuație, precum și lipsa diacriticilor sunt în număr redus și se regăsesc preponderent în partea descriptivă a hotărârilor judecătorești. Acestea sunt justificate de amplele preluări din sentințele supuse apelului și din actele procedurale, fără o filtrare corespunzătoare. Comisia constată însă că în partea de hotărâre în care este expusă motivarea proprie a candidatului, astfel de greșeli nu apar.

De asemenea, se verifică și respectarea, în general, a exigențelor stabilite de art. 499 C.proc.civ. Hotărârea exemplificată de comisia de evaluare a fost pronunțată într-o cauză având ca obiect pretenții izvorâte dintr-un contract de achiziții publice. În această hotărâre a fost expus pe larg parcursul procesual al cauzei și hotărârile de declinare succesivă a competenței între secția civilă și cea de contencios administrativ, precum și considerentele sentinței recurate. Candidatul a apreciat, probabil, că se impune prezentarea mai detaliată a sentinței, în condițiile în care părțile nu aveau deschisă calea de atac a apelului iar unul dintre recursuri a fost respins ca tardiv, potrivit normelor din legea specială, respectiv Legea nr. 101/2016.

În continuare, comisia de soluționare a contestațiilor constată că fiind numai în parte adevărate susținerile candidatului potrivit cărora utilizarea frazelor lungi, cu paranteze explicative intercalate, nu este de natură a afecta în manieră atât de gravă capacitatea de analiză și sinteză, ci mai degrabă coerența în exprimare și că acestea au un fir logic clar, ușor de urmărit, corespunzător necesităților unor spețe complexe.

În realitate, candidatul formulează des fraze lungi cât un paragraf întreg și abuzează de folosirea parantezelor, care uneori fracturează firul logic al argumentării. Însă, este adevărat că acest mod de expunere nu relevă o afectare însemnată a capacității de analiză, candidatul probând că identifică corect problema juridică ce trebuie soluționată, expune argumentele de fapt și drept relevante, prezintă raționamentul juridic complet și concluzionează adecvat.

Față de toate aceste argumente, punctajul acordat candidatului la acest criteriu va fi majorat la **6,00 puncte**.

b) Coerența în exprimare

Cu privire la acest criteriu, candidatul critică argumentele reținute de comisia de evaluare apreciindu-le ca fiind parțial greșite și inapte de a conduce la o depunere atât de gravă.

A susținut candidatul că abundența și complexitatea considerentelor se regăsesc într-o mai mică măsură decât cea reținută de comisie și că, de regulă, argumentația este complexă doar acolo unde este impusă de complexitatea cauzei. Pe de altă parte, coerența în exprimare ar

trebui să vizeze prezentarea adecvată din punct de vedere lingvistic a silogismului logic, caracterul inteligibil putând fi afectat în mică măsură de o eventuală exhaustivitate excesivă, aspect ce nu se întâlnește în hotărârile analizate.

Comisia de soluționare a contestațiilor nu poate primi aceste critici, candidatul remarcându-se printr-un stil de redactare propriu, cu utilizarea unor fraze lungi, cu intercalarea frecventă de paranteze cu rol explicativ, care fac greoaie lecturarea hotărârilor și care distrag atenția de la expunerea raționamentului logic.

Mai mult, punctajul a fost stabilit de comisia de evaluare și prin raportare la stilul de redactare inadecvat, caracterizat prin nesintetizarea parcursului procesual al cauzei, aspecte necontestate de candidat.

Constatând că sunt valide aspectele reținute de comisia de evaluare, comisia de soluționare a contestațiilor apreciază că se impune menținerea punctajului acordat la acest criteriu.

c) Argumentația din punctul de vedere al clarității și logicii

Criticile candidatului de la acest criteriu sunt îndreptate împotriva punctajului acordat de comisia de evaluare, urmare a reținerii motivelor expuse la punctele a) și b), pe care nu le-a mai reluat. În plus, candidatul a argumentat în sensul că introducerea informațiilor conexe în firul argumentativ este necesară înțelegerii în ansamblu a situației de fapt și de drept, aceste informații fiind extrem de rar formulate criticabil. Referitor la lipsa mențiunilor despre conținutul întâmpinărilor, candidatul a susținut că doar în cazul recursurilor, în aplicarea art. 499 C.proc.civ., nu expune conținutul întâmpinărilor și, în rare cazuri, în apel când se reiau aproape identic apărările de la fond, sau când nu sunt motivate.

Comisia de soluționare a contestațiilor reamintește că au fost respinse criticile de la punctul b) iar cele de la punctul a) au fost admise numai în parte, astfel că rămân valabile constatările comisiei de evaluare privitoare la abundența și complexitatea considerentelor expuse de candidat, la folosirea frazelor lungi și uneori cu sens neclar.

Fără să nege necesitatea introducerii unor informațiilor conexe în firul argumentativ în scopul înțelegerii în ansamblu a situației de fapt și de drept, comisia de soluționare a contestațiilor formulează observația că se pot identifica metode mai adecvate de expunere a acestor informații, astfel încât raționamentul să fie mai clar, armonios și inteligibil.

Privitor la cercetarea apărărilor părților, comisia de soluționare a contestațiilor, constată că, într-adevăr, candidatul este preocupat în egală măsură și de analizarea apărărilor părților, acesta expunând deseori cuprinsul întâmpinărilor, astfel că nu se impune reținerea acestui motiv de depunere.

În ce privește hotărârile judecătorești menționate de comisia de evaluare, se constată că acestea au fost pronunțate în materia insolvenței societăților. În una dintre cauze societatea a fost dizolvată înainte de deschiderea procedurii insolvenței, iar administratorul statutar nu a participat la procedură. În cea de-a doua cauză, pârâta era chiar debitoarea față de care s-a dispus închiderea procedurii falimentului prin sentința apelată, care era executorie. Este adevărat că în ambele cazuri candidatul nu a precizat dacă s-a formulat sau nu întâmpinare, însă rezultă din conținutul hotărârilor, că în ambele cazuri candidatul a expus și analizat

argumente de fapt și de drept în favoarea pârâtului, ambele apeluri formulate de reclamant fiind respinse.

În consecință, pentru toate argumentele expuse mai sus, va fi mărit punctajul acordat candidatului de comisia de evaluare la acest criteriu, la 5,70.

d) Încuviințarea sau înlăturarea argumentată a cererilor părților prin raportare la probe, principii și reguli de drept

În cazul acestui criteriu, candidatul a criticat, în principal, elementele constatate de comisie, arătând că ele nu corespund punctajului acordat. Relevă candidatul că după ce reține nivelul bun sau foarte bun de îndeplinire a exigențelor impuse de acest criteriu, comisia de evaluare expune aspecte examinate deja la criteriile anterioare (coerența expunerii față de stilul de motivare), cu consecința dublei depunctării. Singura critică nouă, specifică acestui criteriu, privește folosirea adagiilor în limba latină fără traducerea aferentă. Însă, față de această critică, s-a susținut că mai întâi candidatul a procedat la prezentarea în fapt și în drept a situației ce reiese din dictonul folosit, de multe ori dublată de textul normativ incident, și numai după aceea a indicat dictonul. Astfel, nu numai că era implicit tradus, ci era și adaptat realităților juridice de drept pozitiv.

Comisia de soluționare a contestațiilor apreciază că se impune mărirea punctajului acordat la acest criteriu.

Astfel, din analizarea hotărârilor selectate rezultă preocuparea candidatului pentru respectarea drepturilor procedurale ale părților, aspect probat de toate practicatul depuse, din care reiese că încuviințarea sau înlăturarea cererilor părților se face argumentat, prin raportare la regulile de drept și la principii. Aceeași preocupare rezultă și din considerentele hotărârilor analizate, candidatul expunând cererile de probatorii formulate de părți, teza probatorie, dar și probele care au fost admise sau respinse. De asemenea, admiterea sau respingerea excepțiilor este întotdeauna argumentată prin raportare la regulile de drept și la principii.

Privitor la exprimarea principiilor exclusiv în limba latină, comisia de soluționare a contestațiilor apreciază că pentru o înțelegere adecvată a raționamentului juridic și a întregii argumentații de către părțile implicate în proces și care nu cunosc limbajul juridic se impune și prezentarea traducerii aferente acestor principii.

Față de toate argumentele expuse mai sus va fi mărit punctajul acordat candidatului de comisia de evaluare la acest criteriu, la 6,50.

e) Argumentarea coerentă și corectă din punctul de vedere al logicii juridice

Criticile candidatului vizează incorecta raportare a comisiei de evaluare la deficiențele reținute la punctele anterioare, apreciind ca fiind excesivă valorificarea aceleiași greșeli de mai multe ori. Mai arată candidatul că deși comisia de evaluare reține că deține o bună logică juridică, capacitatea de a o transpune în hotărâri judecătorești clare, coerente și convingătoare este deficitară. Însă exemplul redat de comisie nu confirmă, ci infirmă cele susținute.

Criticile sunt întemeiate în parte, impunându-se mărirea punctajului la acest criteriu.

Comisia de soluționare a contestației reține, așa cum s-a menționat deja la un punct anterior, că acest candidat a acordat o atenție mai redusă sintetizării parcursului procesual al cauzei și a unor acte de procedură expuse în partea descriptivă a hotărârii, ceea ce duce la afectarea coerenței și corectitudinii argumentării din punct de vedere al logicii juridice. De asemenea, stilul propriu de expunere și argumentare, menționat deja la punctele anterioare, afectează uneori coerența exprimării, inclusiv din punctul de vedere al logicii juridice.

Însă în ceea ce privește propria motivare a soluției, se remarcă o atenție deosebită a candidatului pentru expunerea corectă a raționamentului juridic, a argumentelor de fapt și de drept reținute, cu expunerea clară a chestiunii de drept de care depinde soluționarea cauzei.

Pentru toate argumentele expuse mai sus, se impune mărirea punctajului la 6,00 puncte.

f) Evitarea expunerii și detalierii aspectelor nerelevante în motivare

Criticile candidatului formulate la acest criteriu vizează argumentele reținute de comisia de evaluare, respectiv rolul nociv al parantezelor explicative. De asemenea, critică relevanța exemplului redat de comisie pentru susținerea criticilor de la acest criteriu.

Comisia de soluționare a contestațiilor reține că acest candidat nu a contestat cele reținute de comisia de evaluare la un criteriu anterior, privitor la lipsa de sintetizare a actelor procedurale, fapt ce duce la existența unui dezechilibru între prezentarea pe larg a parcursului procesual, a conținutului cererilor părților și caracterul concis al considerentelor proprii care susțin soluția finală. Or, din analizarea hotărârilor selectate rezultă că expunerea pe larg a actelor procedurale are ca și consecință prezentarea unor aspecte care nu sunt relevante pentru motivare. Este adevărat că în partea din hotărâre în care candidatul expune motivarea proprie, nu apar aspecte nerelevante, însă hotărârea judecătorească în întregul ei nu mai răspunde acestor exigențe.

Valorificând aceste aspecte comisia de evaluare a stabilit corect punctajul pentru acest criteriu, astfel că nu se impune modificarea acestuia.

h) Analiza și interpretarea probelor administrate

Candidatul a solicitat reevaluarea punctajului la acest criteriu, susținând că nota acordată nu poate fi fundamentată pe constatările deja sancționate la un alt criteriu, respectiv, „detaliile explicative intervenite sistematic în cuprinsul considerentelor”.

Comisia de soluționare a contestațiilor constată că sunt întemeiate în parte aceste critici, argumentele comisiei de evaluare nefiind însoțite și de exemple care să formeze convingerea în sensul că analiza probelor și interpretarea lor a fost afectată de expunerea unor detalii explicative.

Se constată că acest candidat expune coerent modul de analizare și interpretare a probelor administrate, fiind preocupat de stabilirea adevărului pe baza probelor administrate, dând dovadă, în general, de claritate în expunerea argumentației proprii. Totuși, stilul complex de exprimare se reflectă și asupra acelei părți din considerente dedicate analizării și interpretării probatoriului.

Pentru toate aceste considerente se impune mărirea punctajului acordat la acest criteriu, la 8,00 puncte.

ÎN URMA ADMITERII CONTESTAȚIEI, PUNCTAJUL FINAL AL CANDIDATULUI

ESTE DE 71,70 PUNCTE

Data: 14.03.2024

Comisia de soluționare a contestațiilor pentru Secția a II-a Civilă

Președinte – Judecăto

Judecăto

Profesor -